۲.وجه سوال از روایات متعارض

[illegible] [1] [illegible]

همین که سؤال کردند که در خبرین متعارضین چه کار کنیم، دال بر این است که عقل آنها نمی‌گفت: تساقط می‌کنند. شما می فرمایید تساقط نمی‌گفت، اما تخییر را هم نمی‌گفت چراکه آمده اند سوال کردند. این خیلی واضح است اگر بر فرض، عقل به عنوان یک چیز ابتدائی، بگویید تخییر، اما شکی در این نیست که در کلاسهای بالاتر ترجیحاتی داریم که بلاریب، عقلائی است؛ لذا آنها سؤال می‌کردند تا امام معصوم برای آنها ترجیحات را بگوید.

[illegible] [2] [illegible]

از ابتدا می‌خواهند مرجّحات را از زبان امام بشنوند. اگر از ابتدا امام علیه‌السلام ترجیحات را ایجاب کرده باشند، باید خودشان ابتدا به سخن کنند؛ نه اینکه تا زمانیکه از امام سؤال نپرسند، ایشان چیزی نگوید. لذا همین سؤال قرینه است که او از ترجیحات سؤال می‌کند، امام هم جواب داده اند. پس توجیهش این است که سوال از امر افضل صورت گرفته است، یک نحو از افضلیتی که موارد آن خیلی متفاوت است[3].

---

[1] اشکال یکی از دوستان حاضر در جلسه درس

[2] اشکال یکی از دوستان حاضر در جلسه درس

[3] آیت الله بهجت این سوال را این گونه پاسخ داده اند:

وفي هذه المرحلة يقال بنفس الملاك المتقدّم في الدلالة: أنّ طريقة العقلاء على ترجيح أحد المثبتين إن كانا متفاضلين والتخيّر في المتكافئين، فالتحيّر العرفي يرتفع بذلك لاستقرار طريقتهم على ترجيح الأقوى في الدليليّة لو لم يمكن الترجيح في الدلالة، فما معنى السؤال في الأخبار العلاجيّة التي موردها خصوص هذه المرحلة أعني العجز عن الجمع العرفي؟

فيقال: أنّ الأحكام الشرعيّة لها متخصّص يطّلع على المرجّحات في أدلّتها لا يطّلع عليها سائر العقلاء ممّن ليس من أهل الخبرة في هذا المقام، كما أنّ المرجّحات العرفيّة قابلة للتخطئة من الشرع والتصويب، والإلحاق بها والنقص منها، فلذا وقع السؤال والجواب عن هذه المرحلة، كما أن أصل دليليّة الدليل بالأسباب والطرق العرفيّة قابلة للتخطئة، فكذا ترجيح بعضها على بعض قابل للتخطئة من الشرع فيما لا يطّلع على خصوصيّاته العرف كما هو كذلك في مثل موافقة الكتاب والسنّة، ومخالفة العامّة، والشهرة، ونحوها.(مباحث الاصول، مبحث تعادل و تراجیح)

بازبینی #1
ایجاد شده 25 مارس 2025 14:28:22 توسط ... .

به روزرسانی شده 25 مارس 2025 14:29:49 توسط ... .